

Brussel, 21 november 2025
(OR. en)

15778/25

**Interinstitutioneel dossier:
2025/0372 (NLE)**

**ECOFIN 1584
UEM 577
FIN 1433
ECB
EIB**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	20 november 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2025) 718 final
Betreft:	Voorstel voor een UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 718 final.

Bijlage: COM(2025) 718 final

Brussel, 20.11.2025
COM(2025) 718 final

2025/0372 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal

{SWD(2025) 375 final}

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit¹, en met name artikel 20, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Nadat Portugal op 22 april 2021 zijn nationale herstel- en veerkrachtplan had ingediend, heeft de Commissie de Raad een voorstel voor een positieve beoordeling voorgelegd. Op 13 juli 2021 heeft de Raad de positieve beoordeling goedgekeurd door middel van een uitvoeringsbesluit (het “uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021”)². Het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 is gewijzigd bij de uitvoeringsbesluiten van de Raad van 17 oktober 2023³, 8 oktober 2024⁴, 13 mei 2025⁵ en 29 september 2025⁶.
- (2) Op 31 oktober 2025 heeft Portugal overeenkomstig artikel 21, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 een met redenen omkleed verzoek bij de Commissie ingediend om een voorstel in te dienen tot wijziging van het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021, aangezien het herstel- en veerkrachtplan vanwege objectieve omstandigheden deels niet langer te verwezenlijken is. Op basis daarvan heeft Portugal een gewijzigd herstel- en veerkrachtplan ingediend.

Wijzigingen op basis van artikel 21 van Verordening (EU) 2021/241

- (3) De wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan die Portugal op grond van objectieve omstandigheden heeft ingediend, hebben betrekking op 136 maatregelen.
- (4) Portugal heeft uitgelegd dat vijf maatregelen niet langer te verwezenlijken zijn vanwege beperkingen in de toeleveringsketen en onverwachte technische problemen. Dit betreft maatregel C01-i12 (Bouw van het ziekenhuis Oost-Lissabon), maatregel C14-i01 (Waterstof en hernieuwbare gassen), maatregel C15-i07 (Uitbreiding van het

¹ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

² ST 10149/21 INIT; ST 10149/21 ADD 1 REV 1.

³ ST 13351/23 INIT; ST 13351/23 ADD 1 REV 1.

⁴ ST 13497/24 INIT; ST 13497/24 ADD 1.

⁵ ST 8055/25 INIT; ST 8055/25 ADD 1.

⁶ ST 12491/25 INIT; ST 12491/25 ADD 1.

metronetwerk Lissabon — rode lijn naar Alcântara, bouwfase), maatregel C21-i06 (opgeschaalde maatregel: Waterstof en hernieuwbare gassen) en maatregel C21-i08 (Netwerkflexibiliteit en -opslag). Op basis hiervan heeft Portugal verzocht om deze maatregelen te schrappen. Het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (5) Portugal heeft verklaard dat tien maatregelen deels niet langer haalbaar zijn vanwege onverwachte technische problemen. Dit betreft maatregel C01-i01 (Eerstelijnsgezondheidszorg met meer antwoorden), maatregel C03-i07-RAA (Verbetering en uitbreiding van het netwerk van residentiële bejaardentehuizen (ERPI's)), maatregel C06-i06 (Capaciteiten op het gebied van wetenschap), maatregel C07-i06 (Bedrijfsopvanggebieden — Voltooiing), maatregel C08-i02 (Registratie van eigendommen op het platteland en monitoringsysteem voor landbedekking), maatregel C09-i01 (Regionaal plan voor efficiënt watergebruik in Algarve), maatregel C15-i08 (Aanleg van de uitbreiding van het metronetwerk van Porto — Casa da Música-Santo Ovídio, bouwfase), maatregel C17-i01 (Informatiesystemen voor het beheer van de overheidsfinanciën), maatregel C19-i03 (Versterking van het algemene cyberbeveiligingskader) en maatregel C19-i05-RAM (Digitale transitie van het openbaar bestuur van Madeira). Op basis hiervan heeft Portugal verzocht om deze maatregelen te wijzigen. Het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (6) Portugal heeft verklaard dat zes maatregelen vanwege beperkingen in de toeleveringsketen gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn. Dit betreft maatregel C02-i02 (Nationale subsidie voor nood- en tijdelijke huisvesting), maatregel C03-i01 (Nieuwe generatie apparatuur en sociale oplossingen), maatregel C08-i04 (Middelen om branden op het platteland te voorkomen en te bestrijden), maatregel C10-i01 (Blue Hub, netwerk van infrastructuur voor de blauwe economie), maatregel C20-i01 (Digitale transitie in het onderwijs) en maatregel C21-i04-RAM (Energie-efficiëntie in openbare gebouwen op Madeira). Aangezien die omstandigheden een wijziging van de maatregelen rechtvaardigen, moet het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (7) Portugal heeft uitgelegd dat tien maatregelen gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn vanwege een gebrek aan vraag. Dit betreft maatregel C01-i02 (Nationaal netwerk van geïntegreerde zorg en nationaal netwerk van palliatieve zorg), maatregel C01-i05-RAM (Versterking van de regionale gezondheidsdienst van Madeira), maatregel C03-i02 (Toegankelijkheid 360°), maatregel C04-i01 (Culturele netwerken en digitale transitie), maatregel C05-i04-RAA (Herkapitalisatie van het bedrijfssysteem van de Azoren), maatregel C13-i01 (Energie-efficiëntie in residentiële gebouwen), maatregel C13-i02 (Energie-efficiëntie in gebouwen van de centrale overheid), maatregel C16-i02 (Digitale transitie van ondernemingen), maatregel C16-i03 (Katalysator voor de digitale transitie van ondernemingen), en maatregel C21-i03 (opgeschaalde maatregel: Energie-efficiëntie in gebouwen die worden gebruikt door de dienstensector). Aangezien die omstandigheden een wijziging van de maatregelen rechtvaardigen, moet het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (8) Portugal heeft uitgelegd dat twee maatregelen zijn gewijzigd om betere alternatieven uit te voeren, om zo de oorspronkelijke ambitie van de maatregelen te verwezenlijken. Dit betreft maatregel C01-i11-RAA (Modernisering en herkwalificatie van de regionale gezondheidsdienst) en maatregel C03-i04-RAA (Uitvoering van de regionale strategie ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting — Netwerken voor sociale ondersteuning). Op basis hiervan heeft Portugal verzocht om de bovengenoemde

maatregelen te wijzigen. Aangezien die omstandigheden een wijziging van de maatregel rechtvaardigen, moet het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (9) Portugal heeft uitgelegd dat honderd maatregelen zijn gewijzigd om betere en administratief minder belastende alternatieven uit te voeren en om het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 te vereenvoudigen, waarmee de doelstellingen van die maatregelen nog steeds worden behaald. Dit betreft de maatregelen C01-i03 (Voltooiing van de hervorming van de geestelijke gezondheid en uitvoering van de dementiestrategie), C01-i04 (Modernisering en renovatie van ziekenhuisruimten en apparatuur voor ziekenhuizen), C01-i06 (Transitie naar digitale gezondheid), C01-i07-RAM (Digitalisering van de regionale gezondheidsdienst van Madeira), C01-i08-RAA (Digitaal ziekenhuis op de Azoren), C01-i09 (Universeel systeem ter ondersteuning van een actief leven), C01-i10 (NHS-programma voor de modernisering van de technologie), C02-i01 (Steunprogramma voor toegang tot huisvesting), C02-i03-RAM (Versterking van het aanbod van sociale huisvesting in de autonome regio Madeira), C02-i04-RAA (Verbetering van de huisvestingsomstandigheden in de autonome regio Azoren), C02-i05 (Voorraad betaalbare openbare huisvesting), C02-i06 (Studentenaccommodatie tegen betaalbare prijzen), C02-i07-RAA (Infrastructuur voor percelen voor residentiële woningen), C02-i09 (Steunprogramma voor toegang tot huisvesting), C02-i08-RAA (Versterking van de sociale woningvoorraad), C03-i03-RAM (Versterking van de sociale respons in de autonome regio Madeira (ARM)), C03-i05 (Platform + Toegang), C03-i06 (Geïntegreerde activiteiten in achterstandsgemeenschappen in de grootstedelijke gebieden Lissabon en Porto), C03-r38 (Vereenvoudiging en doeltreffendheid van het socialezekerheidsstelsel), C04-i02 (Cultureel erfgoed), C05-i01.01 (Mobilisatie en groene agenda's/allianties voor bedrijfsinnovatie), C05-i02 (Interface-missie — vernieuwing van het netwerk voor wetenschappelijke en technologische ondersteuning en begeleiding voor productieve stoffen), C05-i03 (Onderzoeks- en innovatieagenda voor duurzame landbouw, voeding en agro-industrie [innovatieagenda voor de landbouw 2030]), C05-i05-RAA (Economisch herstel van de landbouw op de Azoren), C05-i06 (Kapitalisatie van ondernemingen en financiële veerkracht/Banco Português de Fomento), C05-i07-RAM (Kapitalisatie-instrumenten voor ondernemingen op Madeira), C05-i08 (Meer digitale wetenschap), C05-i11 (opschaling: Mobilisatie van agenda's/allianties voor bedrijfsinnovatie (leningen)), C05-i13 (Eenheden voor wetenschappelijk onderzoek), C05-i14 (Bedrijfsinnovatie), C05-i15-RAA (Aandelenfonds voor de herkapitalisatie van het bedrijfssysteem van de Azoren), C05-i16 (InvestEU-lidstaatcompartiment), C06-i01 (Modernisering van instellingen voor beroepsonderwijs en -opleiding), C06-i03 (Stimulans voor volwassenen), C06-i04 (Impuls voor jongeren — STEAM), C06-i05-RAA (Kwalificatie van volwassenen en levenslang leren (ARA)), C06-i07 (Meer digitale impuls), C06-i09 (Nieuwe of gerenoveerde scholen), C06-r14 (Hervorming van beroepsonderwijs en -opleiding), C07-i00 (Uitbreiding van het oplaadnetwerk voor elektrische voertuigen), C07-i02 (Ontbrekende schakels en vergroting van de capaciteit van het netwerk), C07-i03 (Grensoverschrijdende verbindingen), C07-i04 (Lokalen voor bedrijven — toegankelijkheid van wegen), C07-i05-RAA (Logistieke circuits — Regionaal netwerk van de Azoren), C08-i01 (Landschapstransformatie in kwetsbare bosgebieden – Investering), C08-i03 (Onderbrekingen in het brandstofbeheer — primair netwerk), C08-i05 (Programma voor meer bossen), C09-i03-RAM (Plan voor waterefficiëntie en versterking van de aanvoer- en irrigatiesystemen van Madeira), C09-i05 (Fotovoltaïsch park Alqueva), C10-i02 (Groene en digitale transitie en veiligheid in de visserij), C10-i03 (Centrum voor operaties op het gebied van Atlantische defensie en

marineplatform), C10-i04-RAA (Ontwikkeling van de “Cluster do Mar dos Açores”), C10-i05-RAA (Energietransitie, digitalisering en vermindering van de milieueffecten in de visserij- en aquacultuursector), C10-i06-RAM (Oceaantechnologieën), C10-i07 (Groene scheepvaart), C11-i01 (Decarbonisatie van de industrie), C12-i01 (Bio-economie), C12-i02 (Recycling en terugwinning van afval), C12-r39 (Bevordering van de circulaire economie en efficiënter afvalbeheer), C13-i03 (Energie-efficiëntie in gebouwen die door de dienstensector worden gebruikt), C14-i02-RAM (Potentieel hernieuwbare elektriciteit in de archipel van Madeira), C14-i03-RAA (Energietransitie op de Azoren), C15-i04 (Bus Rapid Transit Boavista — Império), C15-i06 (Digitalisering van het spoorwegvervoer), C16-i04 (Industrie 4.0), C16-i05-RAA (Digitale capaciteit en transformatie van ondernemingen op de Azoren), C16-i06-RAM (Onderneming 4.0), C17-i02 (Modernisering van de informatiesystemen van de Belastingdienst voor de onroerendgoedbelasting op het platteland), C17-i03 (Digitale transitie van socialezekerheidsdiensten), C17-r32 (Modernisering en vereenvoudiging van het beheer van de overheidsfinanciën), C17-r40 (Vereenvoudiging van het belastingstelsel), C18-i01 (Economische rechtvaardigheid en ondernemingsklimaat – Investerings), C18-r33 (Economische rechtvaardigheid en ondernemingsklimaat – Hervorming), C19-i01 (Herontwerp van openbare en consulaire diensten), C19-i02 (Duurzame elektronische diensten), C19-i04 (Efficiënte, veilige en gedeelde kritieke digitale infrastructuur), C19-i06-RAA (Digitale transitie van het openbaar bestuur op de Azoren), C19-i07 (Openbaar bestuur bevoegd om publieke waarde te creëren), C19-i08 (Intelligente gebieden), C19-r42 (Nieuw evaluatiesysteem om de positie van het overheidspersoneel te versterken en te verjongen), C20-i02-RAA (Digitaal onderwijs (Azoren)), C20-i03-RAM (Versnelling van de digitalisering van het ARM-onderwijs), C20-r37 (Hervorming van het digitaal onderwijs), C21-i01 (opgeschaalde maatregel: Decarbonisatie van de industrie), C21-i02 (opgeschaalde maatregel: Energie-efficiëntie in residentiële gebouwen), C21-i05 (Steun voor de ontwikkeling van de groene industrie), C21-i07 (Technische studies naar het potentieel van offshore-energie), C21-i09 (Éénloketsysteem voor de verlening van vergunningen voor en het toezicht op projecten op het gebied van hernieuwbare energie), C21-i10-RAA (Stimuleringsregeling voor de aankoop en installatie van systemen voor de opslag van hernieuwbare energie op de Azoren), C21-i11-RAM (Systeem van stimulansen voor de productie en opslag van energie uit hernieuwbare bronnen op Madeira en Porto Santo), C21-i12 (opgeschaalde maatregel: Decarbonisatie van het openbaar vervoer), C21-i13-RAM (Decarbonisatie van het vervoer), C21-i14 (Bus Rapid Transit Braga), C21-i16 (Nazaré Funicular), C21-r43 (Nationale waarnemingspost voor energiearmoede), C21-r44 (Ontwikkeling van éénloketoplossingen voor burgers (burgerenergieloketten)), C21-r45 (Groene vaardigheden) en C21-r48 (Vereenvoudiging van het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op projecten op het gebied van hernieuwbare energie). Op basis hiervan heeft Portugal verzocht om deze maatregelen te wijzigen. Het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (10) Naar aanleiding van de schrapping en verlaging van het uitvoeringsniveau van de maatregelen overeenkomstig artikel 21 van Verordening (EU) 2021/241 heeft Portugal verzocht de middelen die vrijkomen als gevolg van de intrekking van maatregelen en de verlaging van het uitvoeringsniveau ervan te gebruiken om drie nieuwe maatregelen toe te voegen. Dit betreft maatregel C14-i04 (Subsidieregeling voor waterstof en hernieuwbare gassen), maatregel C21-i17 (Steunregeling voor hernieuwbare waterstof en hernieuwbare gassen) en maatregel C21-i18 (Steunregeling voor netwerkflexibiliteit en -opslag). Voorts heeft Portugal verzocht het uitvoeringsniveau van twaalf

maatregelen te verhogen. Dit betreft maatregel C01-i01 (Eerstelijnsgezondheidszorg met meer antwoorden), maatregel C01-i02 (Nationaal netwerk van geïntegreerde zorg en nationaal netwerk van palliatieve zorg), maatregel C01-i04 (Modernisering en renovatie van ziekenhuisruimten en apparatuur voor ziekenhuizen), maatregel C02-i01 (Steunprogramma voor toegang tot huisvesting), maatregel C02-i04-RAA (Verbetering van de huisvestingsomstandigheden in de autonome regio Azoren), maatregel C02-i05 (Voorraad betaalbare openbare huisvesting), maatregel C05-i02 (Interface-missie — vernieuwing van het netwerk voor wetenschappelijke en technologische ondersteuning en begeleiding voor productieve stoffen), maatregel C05-i13 (Eenheden voor wetenschappelijk onderzoek), maatregel C05-i15-RAA (Aandelenfonds voor de herkapitalisatie van het bedrijfssysteem van de Azoren), maatregel C05-i14 (Bedrijfsinnovatie), maatregel C06-i09 (Nieuwe of gerenoveerde scholen), maatregel C08-i05 (Programma voor meer bossen) en maatregel C16-i05-RAA (Digitale capaciteit en transformatie van ondernemingen op de Azoren). Op basis hiervan heeft Portugal verzocht het uitvoeringsniveau van twaalf maatregelen te verhogen en drie nieuwe maatregelen toe te voegen. Het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Verdeling van mijlpalen en streefdoelen

- (11) De verdeling van mijlpalen en streefdoelen in tranches moet worden gewijzigd om rekening te houden met de door Portugal voorgestelde wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan en het indicatieve tijdschema.

Beoordeling door de Commissie

- (12) De Commissie heeft het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan beoordeeld aan de hand van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241.

Geen ernstige afbreuk doen

- (13) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.4 van bijlage V daarbij, zal het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan naar verwachting waarborgen dat geen enkele in het plan opgenomen maatregel voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten (score A) ernstige afbreuk doet aan milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad⁷ (het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”).
- (14) Portugal heeft voor elk van de nieuwe investeringen een beoordeling van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” ingediend. Andere wijzigingen van de maatregelen in het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan hebben geen gevolgen voor de beoordeling van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”. Op basis van de verstrekte informatie kan worden geconcludeerd dat het gewijzigde plan naar verwachting waarborgt dat geen enkele maatregel ernstig afbreuk doet in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852.

Bijdrage aan de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit

- (15) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt e), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.5 van bijlage V daarbij bevat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen aan de groene transitie, met inbegrip

⁷ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj/eng>).

van biodiversiteit, of aan de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen vertegenwoordigen 37,33 % van de totale toewijzing voor het herstel- en veerkrachtplan en 94,69 % van de totale geraamde kosten van de maatregelen in het REPowerEU-hoofdstuk, berekend volgens de in bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241 bepaalde methode. Overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2021/241 strookt het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met de informatie in het nationaal energie- en klimaatplan 2021-2030.

- (16) In het algemeen leiden de wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan van Portugal als gevolg van de verschillen in klimaattagging van de verhoogde maatregel en de verlaagde maatregelen tot een nettoverlaging van de totale bijdrage aan het klimaatstreefdoel van het plan met 1,76 procentpunten, van 39,09 % tot 37,33 %. Ondanks de verlaging blijft de algemene ambitie van het plan met betrekking tot de groene transitie hoog. De maatregelen in het plan zullen naar verwachting nog altijd de broeikasgasemissies verminderen en het gebruik van hernieuwbare energie bevorderen en aldus bijdragen tot de verwezenlijking van de EU-klimaatdoelstellingen voor 2030 en de doelstelling van klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050.

Bijdrage aan de digitale transitie

- (17) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt f), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.6 van bijlage V daarbij bevat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de digitale transitie of tot de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de doelstellingen inzake digitalisering zijn goed voor 22,80 % van de totale toewijzing voor het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, berekend volgens de in bijlage VII bij die verordening beschreven methode.
- (18) In het algemeen leiden de wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan van Portugal als gevolg van de verschillen in digitale tagging van de verhoogde maatregel en de verlaagde maatregelen tot een nettoverhoging van de totale bijdrage aan het digitale streefdoel van het plan met 1,14 procentpunten, van 21,67 % naar 22,80 %. Het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan blijft in aanzienlijke mate bijdragen aan de digitale transitie, onder meer door de digitalisering van de overheid en bedrijven, het aantal digitale diensten voor burgers en bedrijven en investeringen in e-gezondheid en digitalisering van de vervoerssector uit te breiden.

Kosten

- (19) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.9 van bijlage V daarbij is de in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan verstrekte motivering voor het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, strookt ze met het kostenefficiëntiebeginsel en staan de kosten in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.
- (20) Portugal heeft afzonderlijke kostenramingen verstrekt voor de aangepaste en nieuwe investeringen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, waarbij het uitgaat van evenredige verminderingen of verhogingen en zich baseert op verschillende bronnen om deze te onderbouwen. De door Portugal verstrekte gegevens over de kosten zijn grotendeels voldoende gedetailleerd en onderbouwd. Portugal heeft ramingen en aannames betreffende de kosten verstrekt, waaronder beschrijvingen en toelichtingen van de belangrijkste factoren en veranderingen in de kosten van de gewijzigde

maatregelen en de evenredigheid ervan. Uit de beoordeling van de kostenramingen en de ondersteunende documenten blijkt dat de meeste kosten van de nieuwe en aangepaste maatregelen goed gemotiveerd, redelijk en aannemelijk zijn. Portugal heeft ook voldoende informatie en bewijsmateriaal verstrekt waaruit blijkt dat het bedrag van de geraamde totale kosten niet wordt gedekt door bestaande of geplande financiering van de Unie. Tot slot stroken de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan met het kostenefficiëntiebeginsel en staan zij in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

Eventuele andere beoordelingscriteria

- (21) De Commissie is van oordeel dat de door Portugal voorgestelde wijzigingen geen invloed hebben op de positieve beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan in Uitvoeringsbesluit ST 12491/25 van de Raad van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal met betrekking tot de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan aan de hand van de beoordelingscriteria van artikel 19, lid 3, punten a), b), c), d bis), d ter), g), h), j) en k).

Maatregelen ter ondersteuning van investeringsverrichtingen die bijdragen tot de doelstellingen van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP)

- (22) Overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP)⁸ heeft Portugal projecten waaraan op grond van artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) 2024/795 een soevereiniteitszegel is toegekend, als prioritair beschouwd. Portugal was echter van mening dat geen enkel project waaraan een soevereiniteitszegel was toegekend, in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan moest worden opgenomen omdat een deel van deze projecten reeds financiering heeft verkregen uit andere Europese bronnen dan de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Daarnaast kunnen projecten met een soevereiniteitszegel die nog geen financiering hebben verkregen, worden gefinancierd in het kader van de nieuwe maatregel C05-i14 (Bedrijfsinnovatie) in het herziene herstel- en veerkrachtplan.

Positieve beoordeling

- (23) De Commissie heeft het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan positief beoordeeld en concludeert dat het plan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241. Nu moeten, overeenkomstig artikel 20, lid 2, van en bijlage V bij die verordening, de hervormingen en investeringsprojecten die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan worden vastgelegd, alsmede de desbetreffende mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat door de Unie ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan.

Financiële bijdrage

- (24) De totale kosten van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan van Portugal worden geraamd op 21 905 333 169 EUR. Aangezien het bedrag van de geraamde totale kosten

⁸ Verordening (EU) 2024/795 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP) en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG en Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241.

van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de geactualiseerde maximale financiële bijdrage die voor Portugal beschikbaar is, moet de overeenkomstig artikel 4 bis van Verordening (EU) 2021/1755 van het Europees Parlement en de Raad⁹ en artikel 20, lid 4, en artikel 21 bis, lid 6, van Verordening (EU) 2021/241 bepaalde financiële bijdrage die aan het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan van Portugal is toegewezen, gelijk zijn aan 16 325 113 960 EUR. De aan Portugal ter beschikking gestelde financiële bijdrage blijft derhalve ongewijzigd.

Leningen

- (25) Om aanvullende hervormingen en investeringen te ondersteunen, werd krachtens het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 een steun via leningen van in totaal 5 890 756 353 EUR ter beschikking gesteld aan Portugal. Naar aanleiding van de schrapping van de maatregelen C01-i12 (Bouw van het ziekenhuis Oost-Lissabon) en C15-i07 (Uitbreiding van het metronetwerk Lissabon — rode lijn naar Alcântara, bouwfase) en de verlaging van het uitvoeringsniveau van de maatregelen C07-i06 (Bedrijfsopvanggebieden — Voltooiing) en C15-i08 (Aanleg van de uitbreiding van het metronetwerk van Porto — Casa da Música-Santo Ovídio, bouwfase) op grond van artikel 21 van Verordening (EU) 2021/241, heeft Portugal niet verzocht een deel van de vrijgekomen leningsmiddelen te gebruiken om nieuwe maatregelen te ondersteunen of om het uitvoeringsniveau van bestaande maatregelen van het herstel- en veerkrachtplan te verhogen. Het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan ligt lager dan de gecombineerde financiële bijdrage die ter beschikking van Portugal is gesteld en de steun via leningen die krachtens het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 ter beschikking van Portugal was gesteld. De totale steun via leningen die ter beschikking van Portugal is gesteld, moet dan ook worden verlaagd tot 5 580 219 209 EUR.
- (26) Het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd. Ter wille van de duidelijkheid moet de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van 13 juli 2021 van de Raad volledig worden vervangen.
- (27) Dit besluit moet de uitkomst onverlet laten van eventuele procedures met betrekking tot de toekenning van middelen van de Unie in het kader van andere programma's dan de faciliteit of van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name uit hoofde van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, uit hoofde van artikel 108 van het Verdrag, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan van Portugal op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd.

⁹ Verordening (EU) 2021/1755 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2021 tot oprichting van de reserve voor aanpassing aan de Brexit (PB L 357 van 8.10.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj>).

Artikel 2
Wijzigingen

Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal wordt als volgt gewijzigd:

1) In artikel 3 wordt lid 1 vervangen door:

“1. De Unie stelt Portugal een lening van maximaal 5 580 219 209 EUR beschikbaar.”;

2) de bijlage bij het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Portugal wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 3
Adressaat

Dit besluit is gericht tot de Portugese Republiek.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter